

BESEDA ZA UVOD

O šmarnicah je prof. Marijan Smolik zapisal: »Slovenskega maja si ne moremo predstavljati brez šmarnic – vsakodnevne ljudske pobožnosti Mariji v čast. Pobožnost te vrste poznajo tudi drugod po svetu, pri nas pa je leta 1855 dobila izvirno ime po cvetlici, ki ta mesec cvete po naših gozdovih in vrtovih. Leta 1851 so pobožnost začeli ljubljanski bogoslovci, v naslednjih nekaj letih so jo spoznali tudi drugod in zdaj ni ne cerkve ne vasi, kjer se ne bi zbirali k branju »šmarnic«, molitvi lavretanskih litanij in petju Marijinih pesmi. Vsebina šmarnic ni bila vedno izključno marijanska; verniki so ob branju in poslušanju spoznavali tudi različne svetnike in svetniške osebnosti in tudi nekatere verske resnice.«

Letošnje šmarnice skušajo povezati dvoje: prikazati svetniško življenje Janeza Henrika Newmana (1801–1890), ki je umrl pred 130 leti, in se obogatiti ob njegovih najlepših mislih o Mariji. Te misli naj bodo drobni biseri, ki jih bomo nanizali v ogrlico in jo podarili njej, ki je »mojstrovina Božjih rok in okrašena z najsijajnejšo lepoto«.

Velika Britanija nam ni posebej blizu. Tudi doba, v kateri je živel naš svetnik, je že oddaljena. Čeprav je to danes v veliki meri razkristjanjena dežela, o kateri je bilo zapisano, da je pozabila na Boga, je vesoljni Cerkvi podarila številne svetnike, zlasti misijonarje in mučence. A če je glas krščanskega oznanila utišán, tem bolj glasno »vpijejo kamni«

(Lk 19,40): sijajne gotske katedrale po mestih in ruševine starodavnih opatij po deželi oznanjajo, da ima tudi Anglija krščansko dušo.

Sveti Janez H. Newman je po besedah Pija XII. »ponos Britanije in vesoljne Cerkve«. Kot svetnik je »človek za vse čase«. Zato tudi njegovi spisi – še bolj pa njegova izjemna življenjska pot – nosijo večno sporočilo. Najkrajše bi ga mogli povzeti v stavek, ki je bil njegovo kardinalsko in tudi življenjsko geslo: »Srce govori srcu.« Z njim je hotel povedati: tako Bog po razodetju nagovarja človeka, njegov odgovor Bogu pa naj bi bil prav tako »iz vsega srca«. Tako je skušal tudi Newman nagovoriti vsakega človeka – z ljubeznijo, kot prijatelj. Svoj vzgojni in pastoralni pristop je povzel v besede: »Ni mi do tega, da premagam sogovornikov razum, ne da bi se hkrati dotaknil njegovega srca.«

Naj bodo te šmarnice tudi izraz hvaležnosti tistim, ki so Slovencem z veliko ljubeznijo odkrili in približali sv. Janeza Henrika Newmana kot »teologa srca« ter so – tako smemo upati – tudi že z njim v nebesih: prof. Janezu Fabijanu, Božjemu služabniku prof. Antonu Strletu, p. Edmundu Böhmu DJ in prof. Janezu Zupetu.

Pisec